

ДА1-4 Зааварчилгаа:

ДА1-4 ажлын хуудас: Энэхүү дадлага ажлаар 2 дараалал, 3 дарааллын тухай теорем, дарааллын хязгаарын чанаруудтай танилцана.

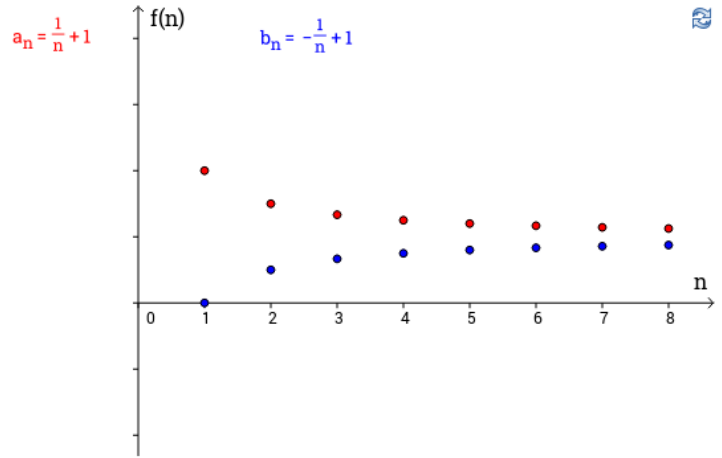
Үндсэн хуудас дараах хоёр хэсгээс бүрдэнэ.

Оруулах буюу удирдлагын хэсэг:

Графикийн хэсэг:

Тэнцэтгэл биш

 $a_n = 1/n+1$
 $b_n = -1/n+1$
 Теорем 1

<p><input type="text" value="n=?"/></p>	<p>2 дарааллын хувьд тэдгээр дарааллын ижил буюу n-дугаар гишүүн нь хэд болохыг харна. Жишээ нь: дээр өгсөн 2 дарааллын хувьд n=3 дугаар гишүүнийг харцгаая:</p>
<p> $a_n = \frac{1}{n} + 1$ $b_n = -\frac{1}{n} + 1$ </p>	<p>Мөн удирдлагын болон график хэсэг дэх томъёо болон графикыг өнгөөр нь ялган мэдэж болно. Улаан өнгөтэй дарааллын график нь улаан, цэнхэр дарааллын график цэнхэр байгааг ажиглаарай. Иймд бид аль нь алины график вэ гэдгийг хялбар мэдэх болно.</p>
<p>☐ Теорем 1</p> <p> $\{a_n\}, \{b_n\}$ дарааллууд аливаа натурал n-ийн хувьд $a_n \leq b_n$ байвал а) дарааллууд нийлдэг бөгөөд $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \alpha$, $\lim_{n \rightarrow \infty} b_n = \beta$ байвал $\alpha \leq \beta$ байна. б) $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \infty$ байвал $\lim_{n \rightarrow \infty} b_n = \infty$ байна. </p>	<p> <input type="text" value="a_n=?"/> <input type="text" value="b_n=?"/> </p> <p>энд дурын 2 дараалал гараас оруулан 1-р теорем биелж байгаа эсэхийг график хэсэгтэй харьцуулалт хийн харах боломжтой.</p> <p> $a_n = 1/(n+1)$ $b_n = -1/(n+1)$ гэж оруулъя. </p> <p>Жишээ нь: $\{a_n\} = \frac{1}{n+1}, \{b_n\} = -\frac{1}{n+1}$ дарааллууд аливаа натурал n-ийн хувьд $a_n \leq b_n$ байх нь графикаас харагдаж байна. Тухайлбал 3-р гишүүн:</p> <p> а) a_n, b_n дарааллууд нийлдэг бөгөөд $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 1$, $\lim_{n \rightarrow \infty} b_n = 1 \rightarrow 1 = 1$ тэнцэлдээ хүрч теорем биелж байна. </p>

ДА1-4 Зааварчилгаа:

Теорем 2

Аливаа натурал n -ийн хувьд $a_n \leq c_n \leq b_n$ ба $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} b_n = \alpha$ байвал $\lim_{n \rightarrow \infty} c_n = \alpha$ байна.

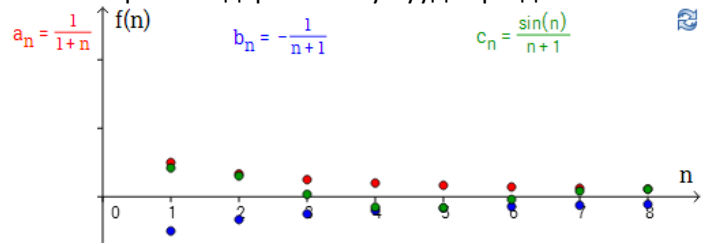
$a_n = ?$
 $b_n = ?$
 $c_n = ?$

энд дурын 3-н дараалал гараас оруулан 2-р теорем биелж байгаа эсэхийг график хэсэгтэй харьцуулж харах боломжтой.

$a_n = 1 / (n + 1)$
 $b_n = -1 / (n + 1)$
 $c_n = \sin(n) / (n + 1)$

Жишээ нь: гэж оруулъя.
 $\{a_n\} = \frac{1}{n+1}, \{b_n\} = -\frac{1}{n+1}, \{c_n\} = \frac{\sin(n)}{n+1}$ дарааллууд аливаа натурал n -ийн хувьд $a_n \leq c_n \leq b_n$ байх нь графикаас харагдаж байна.

Мөн $n=3$ үеийн 3 дарааллын утгууд харагдаж байна.

$a_n \leq c_n \leq b_n$ ба $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} b_n = 0$.

Иймд $\lim_{n \rightarrow \infty} c_n = 0$ тэнцэлдээ хүрч теорем биелэв.

Дарааллын хязгаарын чанаруудтай танилцана.

Чанарууд

$a_n = ?$
 $b_n = ?$

- $d_n = k \cdot a_n$
- $e_n = a_n + b_n$ $f_n = a_n - b_n$
- $g_n = a_n \cdot b_n$ $h_n = a_n / b_n$
- Теорем 3

Дарааллын хязгаарын чанарууд болон теорем 3-тай танилцана.

Жишээ нь: Гараас нийлдэг дурын 2 дараалал оруулан чанаруудаа хэрэглэж, графиктай нь харьцуулах боломжтой.

Санамж:

Хязгаар нь 0 биш $\{b_n\}$ дараалал оруулна уу!

$a_n = -2 \cdot (1/n)$
 $b_n = -2/n$

- $d_n = k \cdot a_n$
- $e_n = a_n + b_n$ $f_n = a_n - b_n$
- $g_n = a_n \cdot b_n$ $h_n = a_n / b_n$

$\{a_n\}$ нийлдэг дараалал оруулна уу!

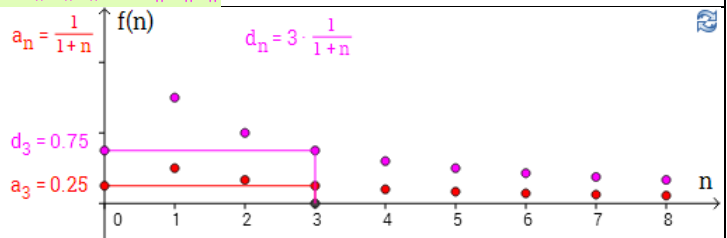
$a_n = n$
 $b_n = -1/n^2$

$\{a_n\}, \{b_n\}$ нийлдэг дарааллууд оруулна уу!

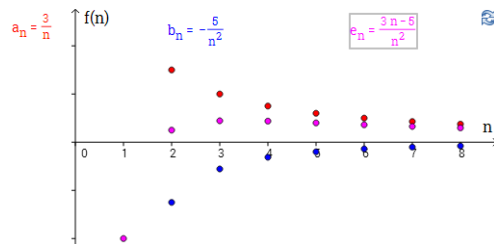
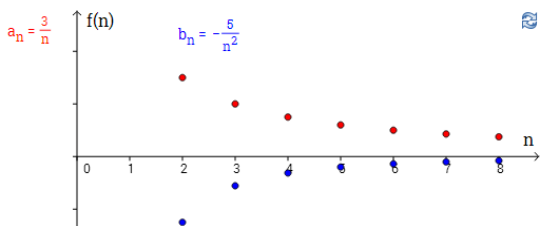
$a_n = n$
 $b_n = \cos(n)$

$a_n = 1 / (n + 1)$ a

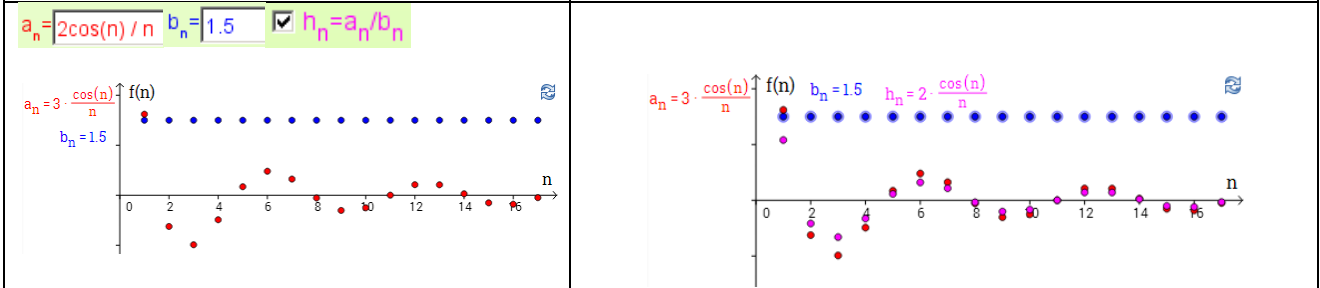
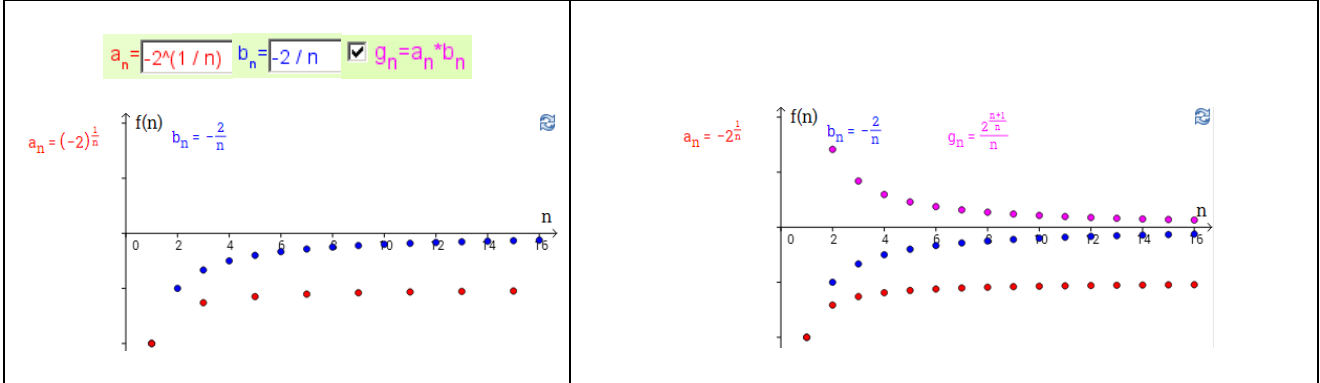
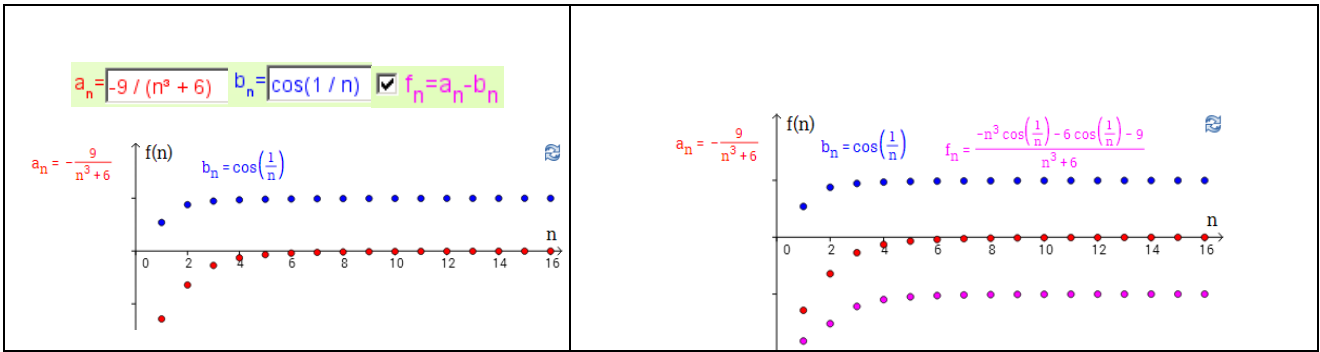
$d_n = k \cdot a_n$ $k = 3$

$a_n = 3/n$ $b_n = -5/n^2$ $e_n = a_n + b_n$

ДА1-4 Зааварчилгаа:

Теорем 3 Нуух

Аливааа натурал n -ийн хувьд $a_n \geq 0$ ба $\{a_n\}$ дараалал нийлдэг байвал аливаа натурал k -ийн хувьд $\{\sqrt[k]{a_n}\}$ дараалал нийлэх бөгөөд

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[k]{a_n} = \sqrt[k]{\lim_{n \rightarrow \infty} a_n}$$

байна.

Жишээ 1:

$a_n = (4n) / (n + 3)$ $b_n = \sqrt[4]{4n / (n + 3)}$ дарааллууд дээр теорем 3-ыг жишээгээр үзүүлэв:

Аливаа натурал n -ийн хувьд $a_n \geq 0$ байх нь дараах графикаас харагдаж байна.

$\{a_n\}$ дараалал нийлэх ба $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{4n}{n+3} = 4$ байна.

Иймд натурал $k = 2$ -ийн хувьд $\{\sqrt[k]{a_n}\} = \sqrt[4]{\frac{4n}{n+3}}$ дараалал нийлэх бөгөөд $\lim_{n \rightarrow \infty} \{\sqrt[k]{a_n}\} = \sqrt[4]{\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{4n}{n+3}} = 2$ байна.

Жишээ

n	b_n	a_n
?	?	?
?	?	?

гулсагчийг хөдөлгөн жишээнүүдийг үзнэ.

2 буюу 3 дарааллын гишүүдийг харгалзуулан харьцуулж харахад хүснэгтийг ашиглах ба хэвтээ гүйгчийн тусламжтайгаар тэнцэтгэл биш эсвэл чанаруудын алийг харахаа тохируулна.

ДА1-4 Зааварчилгаа:

$n=?$ -д 5 удаа утга оруулсны дараа $\{a_n\}, \{b_n\}, \{c_n\}, \{d_n\}, \{e_n\}, \{h_n\}$ дарааллуудын дээрх 5 дугаар бүхий гишүүд хүснэгтэнд бичигдсэн байна.

2 дараалал 3 дараалал

$d_n = k \cdot a_n$ $e_n = a_n + b_n$

$h_n = a_n / b_n$

n	b_n	a_n	n	b_n	c_n	a_n
1	0	2	1	0	1.84147	2
5	0.8	1.2	5	0.8	0.80822	1.2
10	0.9	1.1	10	0.9	0.9456	1.1
100	0.99	1.01	100	0.99	0.99494	1.01
1000	0.999	1.001	1000	0.999	1.00083	1.001

n	a_n	d_n	n	a_n	b_n	e_n
1	2	4	1	2	0	2
5	1.2	2.4	5	1.2	0.8	2
10	1.1	2.2	10	1.1	0.9	2
100	1.01	2.02	100	1.01	0.99	2
1000	1.001	2.002	1000	1.001	0.999	2

n	a_n	b_n	h_n	n	a_n	b_n
1	2	0	∞	1	1	0.5403
5	1.2	0.8	1.5	5	0.2	0.98007
10	1.1	0.9	1.22222	10	0.1	0.995
100	1.01	0.99	1.0202	100	0.01	0.99995
1000	1.001	0.999	1.002	1000	0.001	1

←

Буцах товч буюу тэнцэтгэл биштэй танилцана.

Санамж: Багш интерактив үзүүлэнг хичээлд хэрэглэхийн өмнө сайтар ажиллаж туршиж бэлтгэсэн байх хэрэгтэй.